

Дослід 1.2. Ілюзії

Хід досліду. Розглядаючи рис. 1.2.1, обговорити результати сприйняття, зробити висновок: у залежності від співвідношення частин і цілого можуть виникати різні ілюзії і сприйняття. Потім, розглядаючи рис. 1.2.2, обговорити причину ілюзії нерівності сторін (висновок: перенесення розмірів площі на довжину сторін). Розглядаючи рис. 1.2.3, обговорити, чому вертикальні лінії здаються довші горизонтальних (гіпотеза: рух очей по вертикалі потребує більше зусиль, ніж рух очей по горизонталі).

Інші ілюзії (див.: Атлас по психології. – С. 152-158).

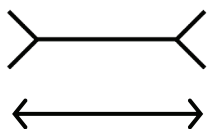


Рис. 1.2.1

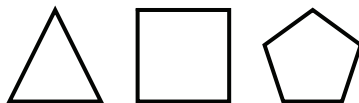


Рис. 1.2.2



Рис. 1.2.3

Дослід 1.3. Тест “Коректурна проба”

Вивчення працездатності, переключення уваги по коректурних таблицях. Оцінити переключення уваги, працездатність в балах продуктивності за дев’ятибальною системою.

Методика. Коректурна таблиця А.Г. Іванова-Смоленського (укр. мовою).

Хід роботи. Викреслювання та підкреслювання літер. Розглядаючи буквену таблицю, людина повинна викреслювати букву “А”, а букву “К” – підкреслювати. Працювати протягом 8 хвилин максимально швидко і уважно. Через 4 хвилини після початку роботи дослідник говорить слово “риска”. Людина, яку обстежують, повинна припинити роботу і поставити вертикальну риску. Потім людина, яку досліджують, повинна продовжувати роботу, змінивши спосіб: букву “А” – підкреслювати, а букву “К” – викреслювати. Коли закінчиться 8 хвилин, дослідник вимовляє “риска – кінець роботи”, людина, яку досліджують, повинна поставити вертикальну риску.

Оцінка уваги, переключення уваги, працездатності проводиться в балах продуктивності за дев'ятибальною системою. Для цього:

а) підраховується загальна кількість переглянутих знаків (букв). Припустимо, досліджена людина переглянула 1475 знаків;

б) підраховується кількість помилок (пропущених, чи неправильно викреслених, чи неправильно підкреслених букв). Кожна така помилка складає 20 очок. Кожний пропущений рядок – 60 очок. Припустимо, зроблено 20 помилок, тобто $20 \cdot 20=400$;

в) визначаємо кількість правильно відмічених букв. Для цього із 1475 (загальна кількість переглянутих знаків) віднімаємо 400 (20 помилок, кожна складає 20 очок: $20 \cdot 20=400$);

г) зараз перекладаємо в бали продуктивність (табл. 1.3.1).

СТИМУЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ

(коректурна таблиця Іванова-Смоленського в масштабі 1:3)

АКСНВСАНЄРКВСОАЄНВРАКОЄСАНРКВНСОРАКСВОЄС
 ОВРКАНВСАЄРНВКСОАНЄОСВНЄРКАОЄСРВКОАНКСА
 КАНЄОСВРЄНАКСОЄНВРКСАРЄСВНЄСКАОЄНСВКРАЄО
 ВРЄСОАКВНЄСАКВРСИСОАКВРСНСОКВРАНСОКРВНАС
 НСАККРВОСАРНЄАОСКВНАРСНСОКВРЄАОКСНВРАКСОЄ
 РВОЄСНАРКВOKPАНВООЄСВНЄАРОКВНЄСАОКРЄСЛВКН
 ЄНРАЄРСКВОКСЄРВОСАНОВРКАСОАРНЄОАРЄСВОЄРВ
 ОСКВНЄРАОЄСНВСНРЛЄОКСАНРАЄСВРНВКСИАОЄРСН
 ВКАБВСНЄРКОВНЄАНЄСВНОКВНРАЄОЄСВРВОАНСКОКР
 СЕНАОВКСЄАВНЄСКРАОВКСЄОКСВНРАКОКРЄСВКОЄНС
 КОСНАКВНАЄСЄРВНЄСКОАЄНСОВНРВКОСНЄАКОВНЄАЄ
 ОВКРЄНРЄСНАКОКАЄРВСАРКВOCВНЄРАНЄОВРАКВО
 АСВКРАСКОВРАКНСОКРЄНГРЄАОКСАКРНРАКАЄРКС
 НАОСКОЄОВСКОАЄОЄРКОСКВНАКВОВСОЄАСНВСРНАК
 ВНОЄСЄАВКРНВСНВКАСВКАНАКРНЄРНЄСОКОВСНВОВР
 СЄРВНРКСРКВНЄАРАНЄРВОАЄСЄРАНЄРВОАРНВСАРВ
 ЄРНЄАЄОРНАЄРВКОВРАЄОЄОВНАНЄОВСКОВРНАКЄЄ
 РВКОСКАОЄНРВОСКРЄНАЄАНАКВЄЄОВКАРЄСНАОВКО
 АОВНРВНЄРЄАОКРЄНЄРЄАКВЄЄОКРАНЄВНАЄОВНЄРЄ
 КАОРЄСВНАОЄСВОКРНКРКАЄРКОАСАРВНАЄОСКРВК

ОКРАНАОЄСКОЄРНВКАРСВНРВНССОКРАНССНВКРАНВ
 ЄРАКОКСОВРНАЄАСВКВНОЄСНВРАКРЄОСОВРАОЄЄА
 НЄСВКРЄАКСВНОЄНЄОСВНЄОРКАКСВНЄОКРОКАПЕОС
 РНЄСВНРКОВКОАРЄОВОКСНВКАЄРВОСНЄАКАСНВОЄН
 СВЄОВКРАНРЄСКОАНВРКАНВСОЄРАНВОСАРКВНЄОЄ
 ОКАНЕКРВСЄНРКАЄСВОКАРЄОКВНАРЄСКВИНОСАРНВ
 КРНСАОЄРКОСНВКОЄРВОСКАЄРНСОАНВРКВЄНРАКС
 РНВКОСНЄАКВРСОАНСКВОАСНЄВОЄНЄСКВРНАОЄНСОА
 НСОАКВРНСАОЄРВЄСКОЄНАРНВОСКАКРНЄСЄОВЄЄНВК
 ЄКРНСОАРВНЄСАРКВРНЄЄНВРАКВЄЄОКАЄРКОВНЄАС
 ОСНРВКСЄРВНАОЄАСКРЄНВКСОАРЄОКСЄРНЄАРВЄКВ
 АНСОКРВНЄСОКВНРЄОКРАЄСВОЄРНРКВНРКАЄОВНАОК
 РВАКРНЄСОКАРКВОАСРЄОКРАНВРЄСКРНВКОЄЄАНЄО
 ВРКОАСНАКОКВОЄРКВНЄРАКШЄОКРЄАСОКРКРЄОВНЄ
 СЄОВНАРКОЄВНРЄАНРОАСОКРЄАОЄСВКАКРЄРКОЄЄВН
 ОАЄРВКСОЄНРАКРНЄЄАКОВОЄНЄАНРВОЄЄНВОКНВРА
 ЄЄНАКВОЄРЄНЄАКВОАЄРКЄЄНРАКРВЄАЄОВНЄЄРКВО
 ОКРЄСОАНЄРВНЄЄКАОРВРКОЄАКВЄКАКРЄЄВНАКРЄЄ
 ЄВКОАНРВЄСКОЄРНАКВЄНЄРАЄОВРНАКВЄКВОЄРАВОК
 ВРАЄНРКОЄАСОВРЄЄСКОАНЄСНВЄКАЄОРНАКЄРНЄОКВ

Таблиця 1.3.1

Продуктивність	Кількість правильно позначених букв	Бали
Низька	1 000 – 1 200	1
	1 201 – 1 350	3
Задовільна	1 351 – 1 500	4
	1 501 – 1 700	5
	1 701 – 1 850	6
Висока	1 851 – 2 000	7
	2 001 – 2 050	8
	Більше 2 150	9

Результати, отримані у всіх людей, які досліджувались, слід занести до таблиці протоколу і зробити висновок згідно з контрольними

задачами. Оцінити основні типологічні властивості збудження і гальмування, урівноваженості і рухливості.

Дослід 1.4. Тест “Таблиці Шульте”

Дослідження переключення уваги в умовах активного вибору корисної інформації (за таблицею Шульте).

Досліджувати швидкість переключення уваги, працездатність та керованість в умовах активного вибору корисної інформації кожним студентом групи, що досліджується.

А). Визначити час (в с) вибору тих, хто досліджується, за порядком цифр від 1 до 25 в 5 квадратах.

Б). Визначити середній час пошуку цифр у квадраті.

В). Накреслити графік, на якому на осі абсцис відкласти номери квадратів (1, 2, 3, 4, 5), а на осі ординат – час пошуку усіх цифр у відповідному квадраті.

Хід роботи. Тому, хто досліджується, дослідник дає інструкцію – працювати максимально швидко та уважно. Потім дослідник зазначає час на секундомірі, а той, хто досліджується, показує числа від 1 до 25, називаючи їх вголос. Дослідник визначає час, який було затрачено тим, хто досліджується, для пошуку 25 цифр за порядком: спочатку в першому, а потім в 2, 3, 4 та 5 квадратах. Дослідник зазначає в зошиті час для кожного квадрата. Потім визначають середній час для одного квадрата (пошук цифр в одному квадраті) і виражають графічно. Роблять висновок про переключення уваги, працездатність та керованість у різних студентів групи.

СТИМУЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ

Вкажіть за порядком числа від 1 до 25, називаючи їх вголос (з максимальною швидкістю).

21	12	7	1	20
6	15	17	3	18
19	4	8	25	13
24	2	22	10	5
9	14	11	23	16

14	18	7	24	21
22	1	10	9	6
16	5	8	20	11
23	2	25	3	15
19	13	17	12	4

22	25	7	21	11
6	2	10	3	23
17	12	16	5	18
1	15	20	9	24
19	13	4	14	8